

NOVA EKONOMIJA

DIGITALNA EKONOMIJA

EKONOMSKA GLOBALIZACIJA

- **Ekonomaska globalizacija** uslovljena je tehnološkom globalizacijom, ispoljava se kroz sve veću povezanost i međuzavisnost pojedinih privreda i društava preko razvijenih informacionih mreža, tržišta i kapitala.

Ekonomsku globalizaciju posmatramo u užem i u širem smislu:

- U užem smislu ekonomska globalizacija označava mikroekonomski proces čiji su osnovni nosioci firme koje prekograničnom trgovinom sve intenzivnije razmenjuju robu, usluge, tehnologiju i kapital.
- U širem smislu, ekonomska globalizacija podrazumeva povezivanje nacionalnih ekonomija u svetsku privredu preko međunarodnog tržišta.

TNK – transnacionalne kompanije i IKT- informaciono-komunikacione tehnologije

- TNK – transnacionalne kompanije su ekonomski i tehnološki vodeća preduzeća, uglavnom iz privredno vodećih zemalja sveta, koja poprimaju odlike globalnih poslovnih entiteta
- Finansijski najmoćniji učesnici u međunarodnoj trgovini sa ogromnom koncentracijom kapitala
- Gotovo 98% najvećih TNC potiče iz zemalja kvadrilaterale EU, SAD, Japan i Kanada.
- 100 najvećih privreda u svetu čini svega oko 49 zemalja, dok ostatak od 51”privrede” čini 51 TNC

- IKT – informaciono komunikacione tehnologije
- Primena informaciono – komunikacionih tehnologija u poslovanju TNK
- Velike promene u razvoju mikroelektronike, proizvodnje i upotrebe računara
- **Prelazak iz industrijskog u informaciono društvo**
- **Značaj IKT – faktor podizanja konkurentne prednosti**, pokretač ekonomske globalizacije
- Razvoj inovativnih aktivnosti u elektronici i komunikacijama
- Preduzeća ostvaruju konkurentnu prednost

DIGITALNA EKONOMIJA

- Razvojem novih tehnologija dolazi i do intenziviranja međunarodne trgovine
- Pojava i primena Interneta
- Napredne IKT uticale i značajno izmenile način poslovanja i način života
- Koncept virtuelnog (elektronskog) poslovanja, elektronske trgovine, virtuelnog lanca snabdevanja, internet marketing
- Ispoljavanje novih karakteristika novih tržišta
- Javlja se koncept nove ekonomije – digitalna ekonomija
- **Digitalna ekonomija je ekonomija znanja**
- **Osnovni resurs nove ekonomije je znanje, inovacija i informacija**
- Elektronski biznis – izmeštanje (prenos) tradicionalnih poslovnih funkcija na Internet (nabavka, prodaja, finansije, marketing)

NOVA EKONOMIJA

- **Nova ekonomija** – potpuno nove okolnosti sa kojima se preduzeća susreću i u kojima posluju krajem XX i početkom XXI veka
- Unutarnje suštinske promene u savremenoj ekonomiji
- Početkom 80-ih godina, opisivanje ekonomije koja se u najvećoj meri oslanja na sferu usluga i razvoj uslužnog sektora
- Početkom 90-ih godina – visokotehnološka ekonomija, informatička ekonomija, digitalna ekonomija ili ekonomija znanja
- Uvođenje savremenih stajališta u ekonomska razmišljanja
- Faktore proizvodnje današnje ekonomije stvaraju znanje, tehnološke inovacije, obrazovanje i sposobnost
- Na navedenim postavkama razvijena su nova razmišljanja u ekonomiji, a ekonomisti okupljeni oko navedenih stavova nazvali su taj pravac Nova ekonomija (New Economy)
- Ekonomija zasnovana na znanju
- Dinamičnost
- Stalne tehnološke promene i inovacije

KARAKTERISTIKE NOVE EKONOMIJE

- Informaciono intenzivna
- Prilagođena meri (nasuprot standardizaciji)
- Brze promene proizvoda
- Fleksibilni proizvodni sistemi
- Sistematizacija (nasuprot automatizaciji)
- Mrežna virtuelna organizacija (nasuprot pojedinačnoj kompaniji)
- Kooperativno upravljanje (nasuprot hijerarhijskom upravljanju)
- Integracija
- Usluge su praćene proizvodima
- Distribucija moći – podela znanja
- Generalizacija veštine i znanja (nasuprot specijalizaciji)
- Državna koordinacija i regulacija (nasuprot državnom vlasništvu i kontroli)

KARAKTERISTIKE DIGITALNE EKONOMIJE

- Digitalna ekonomija – ekonomija zasnovana na digitalnim tehnologijama, uključujući digitalne komunikacione mreže: Internet, intranetove, privatne mreže sa dodatom vrednošću, privatne mreže, računare, softverni druge povezane informacione tehnologije
- Konvergencija računarske tehnologije i telekomunikacija posredstvom Interneta
- **Digitalno umrežavanje i komunikacione infrastrukture pružaju globalnu platformu na kojoj ljudi i organizacije uzajamno deluju, komuniciraju, saraduju i traže informacije**
- Digitalna transformacija – podrazumeva transformisanje proizvoda i usluga, poslovnih procesa i veza sa potrošačima, partnerima i zaposlenim uz primenu digitalnih tehnologija
- Digitalnu ekonomiju odlikuje:
 - globalizacija,
 - umrežavanje
 - mobilnost,
 - integracija,
 - elektronsko poslovanje
 - digitalni proizvod i usluge,
 - nove organizacione forme

Student:

Dobriła Jugović 2018/200002

Profesor:

dr. Đorđe Ćuzović

11.novembar, 2019.